

Road Map 9

Wonen en Zorg

2017

- Inzicht in maatschappelijke effecten veroudering en vertaling in concrete (bouw/innovatie/ontzorgings) opgave
- Verbreden toepassing van Blijversregeling van 12% naar 100% van de gemeenten

2018 e.v.

- Start grootschalige aanpak woningen en zorgvastgoed
- Acceleratieprogramma woningen voor senioren
- Landelijk actieprogramma levensloopgeschikte sociale huur
- Betaalbare (verzekerings)pakketten voor 65-plussers d.m.v. digitalisering, sensing & domotica en robotisering

2021

- Voldoende aanbod van veilige, comfortabele woningen en optimale (e-)dienstverlening voor ouderen

Het aantal ouderen zal in de toekomst sterk toenemen. Binnen deze groep groeit het aandeel oudere ouderen en alleenstaanden bovendien nog meer. De trend is dat het traditionele verzorgingshuis verdwijnt en mensen langer zelfstandig (willen) blijven wonen. Maar dan wel veilig, comfortabel en in een (vertrouwde) omgeving met sociale contacten. De behoefte aan (het faciliteren van andere vormen van) zorg groeit de komende decennia sterk.

Voor veel ouderen neemt de keuzevrijheid toe. Sommigen zullen al willen voorsorteren en verhuizen. Anderen blijven het liefst in de huidige woning of kunnen niet verhuizen, en zullen hun woning (willen) laten aanpassen. Domotica en zorg op afstand zijn voorbeelden van technische aanpassingen die het langer zelfstandig thuis wonen door ouderen mogelijk maken. Maar dat is niet voldoende. Ook bouwkundige aanpassingen en zorgdiensten zijn noodzakelijk. De brede bouwsector (overheden, ondernemingen, leveranciers, kennisinstellingen, regionale netbeheerders en financiers) heeft een rol bij het faciliteren van deze keuzevrijheid. In de manier waarop zij ondersteunt en stimuleert dat de keuzevrijheid en behoefte, en daarmee de kwaliteit van leven, optimaal ingevuld kan worden.

Afgelopen jaar: de opgave in beeld

In 2017 is verkend wat de rode draad is in deze opgave. Hieruit kwam als hoofdlijn naar voren:

- Ondanks de sterke vergrijzing in de komende jaren wordt de urgentie om tot nieuwe vormen

van levensloopbestendig wonen te komen nog niet door alle partijen gevoeld. Bij (her)ontwikkeling van gebieden is het anticiperen op de veranderende vraag door de verouderende bewonersgroep nog geen gemeengoed. Bij de grote aanjagers van de bouwinnovatie en de energietransitie zien we dat de ontwikkelde concepten voor een ouder wordende bewonersgroep nog onvoldoende zijn doordacht. Er blijven vooral kansen liggen bij renovatie van de bestaande woningvoorraad. Ook bij nieuwbouw zou nog beter kunnen worden aangesloten bij wensen van senioren.

- Aanpakken van woningen is één, maar (juist ook) digitalisering, informatisering en (smart) standaardisering zijn belangrijke elementen. Ontwikkelen en toepassen van nieuwe flexibele levensloopbestendige woon- en woon-zorgconcepten voor bestaande woningen is noodzakelijk. Daarbij hoort ook het beter benutten van de mogelijkheden van technologie (e-health en domotica) voor langer zelfstandig wonen, aanpakken van sociale eenzaamheid, met flexibiliteit voor zwaardere zorg aan huis.

De Road Map kent twee samenhangende opgaven: het langer en comfortabel thuis wonen en de renovatie/verduurzaming van zorginstellingen (met name ziekenhuizen). Er is door de Taskforce gekozen om eerst het opgave ten aanzien van het langer thuis wonen nader te verdiepen.

Coalitie

De coalitie voor deze Road Map bestaat uit UNETO-VNI, Platform 31, Aedes, NLIingenieurs, IPO en Bouwend Nederland.

Speerpunten 2018

De afgelopen periode is in deze Road Map op het gebied van het realiseren van gunstige condities voornamelijk ingezet op het verkennen en verdiepen. Er hebben zich diverse coalitiepartijen gemeld die Langer Zelfstandig Thuis Wonen tot speerpunt van hun inzet van de komende jaren hebben gemaakt. De focus in 2018 ligt op het creëren van gunstige condities en het starten/aanjagen van prototypeprojecten. Er wordt concreet ingezet op:

- Het verder uitwerken en stimuleren van technologische en sociale innovaties. In ca. tien regionale implementaties worden 10.000 gebruikers voorzien van 'Hospital@Home' toepassingen oftewel ziekenhuiszorg thuis. Het gaat dan om grootschalige implementatie van veilige, betrouwbare, bruikbare én betaalbare e-health-toepassingen, zoals zorg-op-afstand, telemonitoring, smart sensing en thuisbehandeling.
- Het samen met senioren, woningcorporaties en professionals ontwikkelen van toekomstbeelden voor levensloopbestendig en energiezuiniger wonen in de wijk. Het toekomstperspectief gaat uit van zelfregie door senioren en handelingsperspectief voor gemeente en bouwsector om aan de slag te gaan met de invulling. Bestaande aanpakken die opgeschaald kunnen worden naar een collectieve aanpak, worden hierbij als best practices voor het voetlicht gebracht.

De Taskforce zal geen nieuwe initiatieven starten, maar agenderen, verbinden en aanjagen bij reeds lopende initiatieven. Zo zijn op dit werkgebied reeds coalities actief, zoals Vitaal Thuis; een samenwerking van ruim zestig partijen uit de zorg, het bedrijfsleven en kennisinstellingen waarin open en non-concurrentieel wordt samengewerkt aan langer thuis wonen en waarin Bouwcoalitie-partner UNETO-VNI een belangrijke rol speelt.